

Роже Флюгелс е холандски експерт, учител и преподавател на свободна практика, с 21 години опит в областта на достъпа до информация. Сред най-значимите случаи, по които е работил, Флюгелс сочи достъпа до досиетата в разузнавателните служби, разследвания на грешки с фатален изход в болници, злоупотреба със земеделски субсидии от еврофондовете. През 80-те години основава своя организация, специализирана върху холандския Закон за свобода на информацията, провежда курсове и има съдебна практика. Флюгелс участва в Стара Загора в семинар по проект „Местните медии и свободата на информация в България“, който се финансира от Програма МАТРА на Министерството на външните работи на Кралство Холандия. Сред обсъжданите теми по време на семинара бе и тази за успешните техники за достъп до информация.

В Холандия дават информация, но и лъжат

Институциите са по-големи и по-тромави от българските, казва експертът Роже Флюгелс

- Г-н Флюгелс, според данните, които оповестихте, България е на второ място след САЩ по брой подадени заявления за достъп до информация. Какво би трябвало да означава това: че българите знаят да търсят правата си по Закона за достъп до информация, или нещо друго?

- Много изследвания са необходими, за да разберем какво се крие зад тези числа. За тези числа, които използвам за различните държави, се крие различно съдържание. Например в България повечето заявления се предоставят от граждани и частни лица за информация, която би трябвало да бъде активно публикувана от страна на институциите, така че в Холандия нямаме такава бройка, тъй като там не е необходимо подаване на заявления за подобна информация.

Не знам какъв би бил процентът на заявленията за тази информация, но съм сигурен, че, ако тези документи активно се публикуват от страна на институциите, броят на заявленията ще намалее.

Причината, поради която броят на подадените заявления в САЩ пък е толкова голям, е, че, когато поискаме информация за броя на безработните, например, те го броят за заявление за достъп с цел търсене на информация. Има и нещо друго, което е много интересно. Ако извадим от този брой заявленията на всички, които са свързани с ограничението на достъпа или с информация, която да бъде публично предоставена и публикувана, тогава остава малък остатък.

Това, което остава всъщност, са заявления за

достъп до информация, която цели контрол върху управляващите. В България от всички подадени заявления 80% се подават от неправителствени организации и граждани, а 20% - от журналисти, което показва, че гражданското общество и НПО-тата са много по-ак-

тивни, отколкото журналистите, което е доста странно.

В Холандия цифрите са обърнати, повече от 80% се подават от журналисти.

- Вие лично колко заявления сте подали досега?

- Над 3500 са подадените от мен заявления. Един от

по-интересните случаи е за феновете на футболния клуб „Аякс“. Футболните хулигани забелязаха, че броят на билетите за срещите е намален и заподозряха, че това е дирижирано от Общината, която така е искала да намали риска от насилие на стадиона. Тога-

ва се наложи да търсим истината от Общината и да подам заявление за достъп до информация. Много е важно човекът, който реши да търси информация, да е истински обществен наблюдател, да познава много добре работата на административния апарат и да избере правилно институцията, където да го подаде. Трябва да сте по-хитри от служителите. Това бих ви препоръчал.

- В Холандия какви са санкциите за отказ да бъде предоставена обществена информация?

- Въпросът Ви е зададен съобразно българската действителност. В Холандия е различно - при всички случаи получаваш отговор. Няма мъчаливи откази, но в тези отговори могат да ви излъжат. Няма санкции срещу подобни лъжи, в Холандия може да се подаде административна жалба, ако административният орган продължава да настоява за своята лъжа, отивате в съд.

Искам да категоризирам и лъжата, защото има няколко вида. В някои случаи

ще ви кажат, че не могат да открият исканата информация, и това в Холандия е голям проблем, тъй като при нас институциите са много големи, тежки и тромави - много повече, отколкото в България.

Например нашите министерства годишно създават документи с дължина 200 км.

Отговарят ви: „Не можем да намерим документите“. Това понякога е форма на лъжа, но много често е истина.

Друг вид лъжа е по някакъв начин употребата на ограниченията на достъпа.

В подобни случаи, когато неправомерно се използва ограничението на достъпа, санкцията може да дойде едва на 3-тия етап от процеса на заявление, а именно в съда, когато съдията има достъп до всички документи по делото и той може да направи преценка и да вземе различно решение от това, което е издадено от административния орган.

Това е една от ефективните санкции по отношение на предоставяне на информация. Колкото до санкции за административния орган или за служителите, в Холандия няма такива, но в САЩ има, например.

Имаме поправка в закона, която влезе в сила от 1 октомври м.г. С нея се въвежда парична санкция за забавянето на отговор по заявление. Така административният орган се задължава да плаща от 20 до 45 евро за всеки ден забавяне на отговора по заявлението.

Предложения

Във всяко Районно полицейско управление да има полицейски служител, който да работи по опазване на природозащитни проблеми и случаи на посегателства. Предложението сподели пред „Новината“, управителят на Спасителния център в Стара Загора Ивайло Клисуров, попитан по особено актуалния напоследък въпрос трябва ли да има зоополиция.

„Не бих говорил за зоополиция, а за хора, които са подготвени по темите за природозащитно законодателство. Подобна практика има в Полша и Унгария,“ разказва Клисуров. По думите му, там имало полицаи, които са обучени и в разследвания на посегателства и престъпления спрямо животни, като контрабанда на защитени птици, търговията им през интернет и т.н.

У нас, според Ивайло и колегите му, обаче е нужна цяла политика, за да се промени структурата на вътрешното министерство с цел там да има определени щатове за обучени полицаи, които да работят в системата на МВР по опазване на природозащитни проблеми.

Добре е тези хора да ра-

Екополицай? Защо не...

ботят в пряк контакт с местните екоинспекции и с организации като Спасителния център.

Птица без крака

Стара Загора засега не е сред населените места в страната ни със стряскаща новина за животно с отрязани крака, като случая с кученцето Мима от Дряново. Но и тук имаме жертва на насилие.

„Прекрасен мъжки керкенез издъхна в страшни мъки по пътя към Спасителния център в Стара Загора“, припомнят от фондация „Зелени Балкани“.

Краката на птицата са били зверски отрязани, а тя е захвърлена жива, но агонизираща в центъра на Бургас.

Заради случая с този керкенез и осакатената Мима хората се замислиха защо животните стават жертви? Така се стигна и до гражданска петиция за промяна на Закона за защита на животните в България, която продължава да набира скорост в интернет.

Тя е адресирана до президента на Република България, министър-председателя, председателя на Народното събрание, парламентарно представените партии, кметовете на всички населени места в страната, неправителствените организации за

Ивайло Клисуров с ястребов орел, конфискуван при опит да бъде изнесен през ГКПП-Фербот Вигин преди седмици

защита на животните и т.н. Над 17 хиляди имена са вписани в подписката.

Законодателни промени

Специална Facebook-група пък позволява на всички, ангажирани с каузата, да се информират за нейното развитие, както и да изразят мнението си.

Незабавно преработване на Закона за защита на животните и Закона за вете-

ринарномедицинската дейност в частите им за глобите и реалното изпълнение на предвидените в него санкции - това е първата точка в искането на гражданите.

Обществеността настоява и за въвеждане на специални състави в Наказателния кодекс, които да отчетат особената степен на обществена опасност на деянията, свързани с изключително жестоки мъчения на животни. При особено тежки случаи или при повторност наказанията да са от 1 до 5 години затвор, искат още активистите.

Зоополиция!

Създаването на зоополиция е другата предложена мярка. Предлага се тя да оперира в 5 регионални точки в страната, а служителите ѝ да следят за прякото изпълнение на закона за животните. Представата на гражданите е тези зоополици да организират ежесечно патрули до различни обекти, по време на които да следят за наранени и малтретирани животни.

Насърчаване на отделни граждани и/или организации, които да се заемат с приютяване и отглеждане на съществуващите в момента бездомни животни, е друга мярка, която гражданите предлагат.

„Тези предложения отразяват разбирането на общоевропейските законодателства, че хуманното отношение към животните е част от разбирането за нормално обществено поведение.“

Затова отклонението от това поведение, което е извършено с особена дързост и жестокост, трябва да се наказва строго, за да не се допуска подобни прояви“, пише още в петицията, стартираше в края на март.

Светла Желязкова

Нормативни Забраниха риболова

От 15 април до 31 май е забранен любителският риболов със заповед на министъра на земеделието и храните д-р Мирослав Найденов. Забраната се налага заради размножителния период на рибите.

За любителите на риболова има оставени свободни водоеми, където могат да хвърлят въдици през този период, в който важи забраната.

В Старозагорска област позволените места са пресевните край Ягода, Шаново, Юлиево, Зимница и край Тулово.

Глобите за незаконен риболов варират от 300 до 600 лв.